

TARSOLY

A HÁLÓ LAPJA — 2012 JANUÁR

*Építenünk kell! Fogunk hát építeni új, erős várakat a régi Istennek.
Az Egynek, az Igazságosnak, az Erős Istennek. Aki ideküldött titkos Ázsiából
egykoron minket, és akit mi idehoztunk magunkkal.
Aki oltalmazott mind ez ideig, és akit mi is megvédelmeztünk – magunknak.*

(Kós Károly: Kiáltó szó)

Kedves Barátaim!

2011. végén a Háló Közösségi Központ bezárta kapuit. Valamivel több mint nyolc éven át volt otthona a Hálónak a Ferenciek terén. És mint az évek során kiderült, ennél sokkal több és sokkal többeknek.

A Tarsoly mostani száma a Háló Közösségi Központról szól. Emléket állítunk a Kolta Galériának. Össze gyűjtjük néhány számunkra fontos ember gondolatát a Központról. Bemutatunk példaként egy muzsikust, aki sokat zenélt nálunk. Megszólítottunk egy budapesti vendéget és néhány határon túli hálóst is, hogy meséljék el, mit jelentett nekik a Központ. Megpróbáltuk leírni, hogy szerintünk mitől sikerült otthonossá tenni ezt a helyet. És még a lelki kapaszkodót is a Központ egyik programjából idéztük. A képeket pedig az elmúlt évek kiállításáiból és néhány életképből válogattuk.

De mielőtt belemegyünk a részletekbe, szenteljünk még néhány mondatot az összefoglalásnak!

Azt hiszem, hogy itt is pontosan azt csináltuk, mint amit a Háló találkozókön szerte a Kárpát-medencében. Megpróbáltunk embereket megszólítani, velük személyes kapcsolatba kerülni és számukra egy aktív, egyházépítő víziót tolmácsolni szóban és lélekben. Véleményem szerint ezt a munkát Budapesten sem végeztük rosszabbul, mint bárhol máshol a Kárpát-medencében.

Itt is, mint a Hálóban mindenhol önkéntesek segítettek a munkánkat. A budapesti önkéntesi kör igen nagy volt, egyszerre körülbelül 30 ember tartozott a bogozók közé.

Igaz, a Háló Közösségi Központ a Háló üzenetét kevésbé szavakkal, inkább szavakon túli kommunikációval tolmácsolta. Például zenész társaim, akik néha csak próbálni tértek be ide, nagyon mélyen megérintődtek a Háló szellemiségétől. Sokan közülük csak bennünk érezték meg az egyház kinyújtott szerető kezét. Azt hiszem már ez maga is misszió volt...

Összefoglalva: én úgy érzem nagyon fontos dolgot csináltunk, óriási értéket hoztunk létre és a Háló alap küldetését teljesítettük Budapesten, méghozzá sikeresen.

A befejezésért a felelősség minket is terhel – engem is személyesen, hogy talán túl keveset tettem az önfenntartó Háló érdekében. De azt hiszem, hogy nem tudtunk többet tenni annál, mint amit eddig tettünk. Ennyi fért bele az energiánkba. A bezárás oka egyértelműen és kizárólag az anyagi források hiánya.

Szép volt. Nagyon szép volt. És szerintem sikeres volt. Most pedig el kell engednünk és a jövőre kell koncentrálnunk! Olyan mint hogyha nagyon szeretett kisközösségünk soha többé nem jönne össze. Fáj, de nem tragédia. Építsünk új közösséget!

Konczi András

MÉG EGY UTÓIRAT

Lezárult egy korszak, néhányunk életének komoly szakasza. Ilyenkor nem árt, ha mérleget készít az ember, felméri, honnan indult, hova érkezett, mi történt a kezdő- és végpont között, egyáltalán volt-e értelme munkájának.

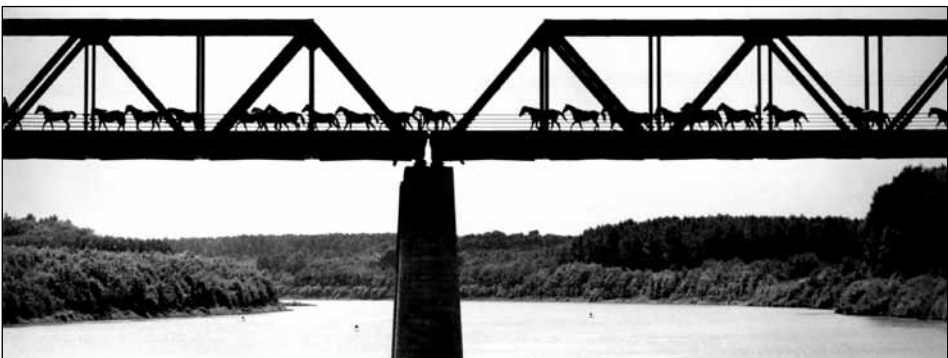
Milyen szép is lenne a világ, ha nem itt lennék, hanem valahol máshol... Milyen szép lenne, ha valaki más próbálná megírni a Háló és a Kolta Galéria közös történetét, az elmúlt hat évet!

Talán így (és ennyit egy állami bürokrata agya is képes lenne befogadni, azt vizsgálva, jól bántunk-e a ránk ruházott adóforintokkal): hetvenhárom hónap, hetvenhat kiállítás, közel kétszáz kiállító, sok-sok ezer látogató. Ezen néhány szó mögé akár el is bújthatnánk a Kolta Galéria működésének első szakaszát. Csak hát:

*„Szivünk, míg vágyat érlel,
nem kartoték-adat.”*

Mintha ez a gondolat is ott motoszkált volna bennünk, amikor beleváltunk ebbe a magyaros, mi több, kurucos vállalkozásba, hiszen abban sem lehettünk biztosak, hogy az első évadot túléljük-e. Sok volt a bizonytalanság. Nem tudtuk, hogyan egyeztethetjük össze a Háló értékrendjével a művészek enyhén szólva is bohém világát, és arról sem volt fogalmunk, hogy az alkotók miként viszonyulnak majd a keresztény közeghez. Hiába készültünk hosszasan, a megnyitás után egy évnek kellett eltelnie, míg konkrét kiállítási tervvel állhattunk elő, és végre pályázati pénzzel is rendelkezhattünk.

Fotógalériaként indultunk (máig ez maradt fő profilunk), hogy néhány hónap után még egy termet megnyitva a kiállítások számára, a képzőművészetek is teret kaphassanak. Furcsa volt tapasztalni, mennyire szeretik a kiállítók is,

SÁRA SÁNDOR FELVÉTELE

a látogatók is a galériát. Eleinte azt hittem, az itt bevezetett beszélgetős megnyitók következménye ez (nem valamiféle beszéd hangzik el, hogy aztán fél óra után szétszéledjen a közönség, hanem komoly szakmai, az alkotó munkásságát bemutató disputában lehet része a nagyérdeműnek). Mára rájöttem, ehhez a szeretet-höz kevés lenne a szakmai munka, szükség van hozzá a hálós, minden értéket befogadó mentalitásra is.

Természetesen a szakmaiság sem hanyagolható el történetünkben, hiszen a művészeti vezetés tudatosan nem határozott meg semmiféle műfaji kritériumot. Kizárólag a minőség bemutatására törekedtünk, függetlenül attól, hogy befutott alkotónak, pályakezdő művésznek, határokon túli, vidéki vagy fővárosi kiállítónak, profinak vagy amatőrnek biztosítottunk lehetőséget. Megpróbáltuk az alkotókat (és velük együtt a műveket

LEHEL JENŐ FELVÉTELE

befogadókat) támogatni azzal, hogy mi pályáztunk, elősegítve akár teljes kiállítások elkészítését is.

Szép, izgalmas, rengeteg munkával, sok-sok örömmel járó, olykor némi bosszúsággal fűszerezett feladat volt a galéria vezetése. Visszatekintve egybefüggő folyamnak látom, hiszen szinte minden napra jutott valami tennivaló, így nagyon nehezen tudok bármilyen eseményt is kiemelni, ugyanakkor kitörölhetetlenül belém égett néhány emlék.

Többen voltak, akiknek első kiállítását rendezhettük, aztán akadtak olyanok is, akiket mi búcsúztattunk. Így találkozhattunk a hányatott sorsú fotográfus, Gábos Kálmán mérnöki pontossággal szerkesztett utolsó felvételeivel, melyeket közvetlenül a halála előtt készített a kórházban.

A legizgalmasabb élményeket a különleges helyzetek, különleges alkotók, művek adták: Lehel Jenő bő harminc évig rejtegetett 1956-os fotói, melyeket mi mutathattunk be először. Baktay Patrícia textilművész munkái, melyeknek akkor már régen a világ legfontosabb kiállítótermeiben kellett volna szerepelniük, mégis nálunk voltak először láthatóak Budapesten.

Semmiért nem cserélném Kass János barátságát, aki, bár több meghívása volt, a Kolta Galériában ünnepelte kiállítással nyolcvanadik születésnapját.

Nagyon megszerettem a marosvásárhelyi származású fotográfust,

BEGE NÓRA FELVÉTELE

Erdélyi Lajost, aki a legfontosabb erdélyi művészéről készített portréit hozta el, bepillantást engedve az elmúlt ötven év szellemi örökségébe. Néhány hónappal később pedig életem egyik legnagyobb élményét szerezte. Ez az Auschwitzot megjárt, önmagát kicsi zsidóként aposztrofáló ember Bege Nóra megnyitóján úgy ült le a kiállítás alanyaival, a magyarországi pálos nővérekkel beszélgetni, hogy nem tudtuk őket szétválasztani. Úgy gondolom, akkor és ott, rátaláltak azokra a közös mondatokra melyek nélkül mindannyian sárba ragadnánk.

Mégiscsak tolnak az emlékek, sorolhatnám a neveket, történeteket napestig, de ennek megírása legyen majd egyszer valaki más feladata.

Sokszor elmondtam, leírtam már: a galéria nem csupán egy hely, gondolkodásforma is. Hozzáadott értéként ezzel tudtam hozzájárulni a Háló és a Közösségi Központ munkájához.

Most befejeztünk valamit, hogy a Háló vezetőinek döntése után újra-kezdjük. Megerősödvé, pontosabban, jobban. Más helyen, de együtt.

„Doktor úr, teli bőrönddel megyek el.” Ezt Bartók Béla mondta orvosának a halálos ágyán. A mi tarsolyunk is degeszre van tömve, rengeteg tervünk, ötletünk van. Az nem lehet, hogy mindez elvesszen!

Csupán a pontosság miatt:

A kultúra, nem más, mint az emberi gondolkodás, a tudatosan alakító munka története: Maga a szellemi örökség. Használhatjuk, alakíthatjuk,

leönthetjük mázzal, de azt le is tisztíthatjuk róla. A mindenkori mai ember felelőssége abban rejlik, hogy a múlt mely rétegéhez, s milyen eszközökkel nyúl, hova építkezik, miféle gondolati társításokkal testálja építményét az utókorra. Remélem, a mi házunkat szívesen lakják majd az eljövendők!

Katkó Tamás

ERDÉLYI LAJOS FELVÉTELE

Kiadja: Háló Egyesület, www.halo.hu, tarsoly@halo.hu

Szerkesztette: Gaga Zsuzsa, Legeza Kata, Koncz András, Lindeisz Ferenc, Zupán Vera

Tördelte: Kenyeres Csilla, nyomta: Demax

EGYSZERRE LETTÜNK VENDÉGEK ÉS SZERVEZŐK...

Beszélgetés a programok szervezőivel

*A rovat címét ez alkalommal meg kellett volna változtatnunk: A mi embe-
reink. A következő körinterjúban olyan egyéniségeket kérdeztünk a Háló
Közösségi Központhoz kötődő élményeikről és tapasztalataikról, akik
nemcsak szervezői, előadói voltak a Központban zajló kulturális életnek,
de hozzáátéve szaktudásukat, lelkesedésüket, addigi tapasztalataikat, ma-
guk is a Háló részévé váltak.*

Krulik Eszter (hegedűművész),
Rákóczy Anna (fuvolaművész) és
Sík Dóra (csellóművész) a havonta
egyszer rendezett kamarazenei kon-
certeket szervezték és fellépőként
közreműködtek.

Deseő Csaba (hegedűművész) a ha-
vonta egyszer megszólaló jazz kon-
certeket szervezte.

Zupán Vera (irodalmár és rendez-
vényszervező) a havi egy alkalom-
mal megrendezett Kontrasztok –
irodalmi kávéház szerkesztője.

Deme Tamás (tanár, egyetemi do-
cens, androgógus, neveléstudományi
szakértő) a nagyjából havi rendsze-
rűséggel megtartott Sándor Kör –
ökumenikus pedagógusműhely szer-
vezője.

Kamarás István (vallásszociológus)
a havi rendszerességgel megtartott
Zsinati Klub programjainak szerve-
zője.

Schön György a Háló egyik veze-
tője. A Központban egyrészt a jazz
klubot szervezte Deseő Csabával
együtt, másrészt a honlap és a kifelé
irányuló hirdetések gondozásában

volt nagy szerepe. Ezen kívül ren-
geteg módon segítette a Központ
életét.

A kultúra szerintünk...

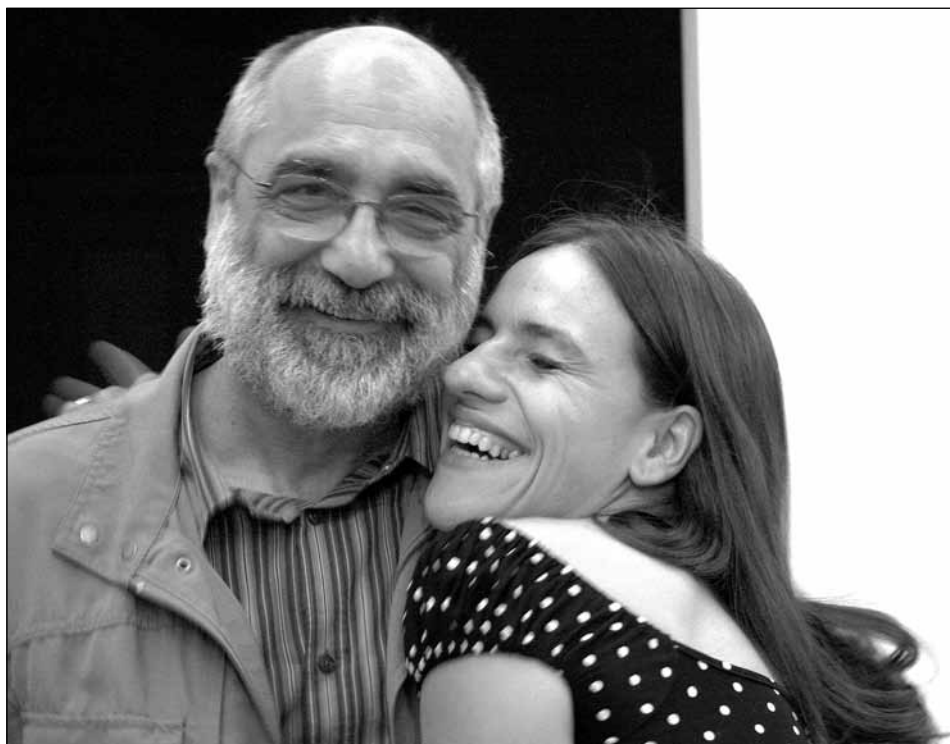
Sík Dóra: A kultúra kicsit ködös
és túl tág fogalom. Ahogy én ér-
telmezem: gondolkodás, művészet,
hagyomány, hit és erkölcs – tehát
megtartó erejű. Fontosságát úgy tart-
hatja meg, ha mindannyian a saját
helyünkön megpróbálunk helyt állni,
azaz gondolkodni, alkotni...

Zupán Vera: Embereket összekötő
kapocs. Kiemel a hétköznapokból.

Rákóczy Anna: Talán azt a folya-
matosságot nevezném kultúrának,
amely a lényeges kérdésekre adott
válaszok szövetéből jön létre, egy
élő közeg, ami körülvesz minket,
s ami világunk élıhetőségét szolgálja.
A kultúrával való foglalatosság egy
olyan hatalmas szókincsű nyelvet
bocsát rendelkezésünkre, amelyen
keresztül, bár egyikünk sem beszél
tökéletesen, mégis megérthetjük egy-
mást.

Schön György: A kultúra az élet szerves része, amely az emberek legnagyobb részénél a befogadáson alapul, majd beleépül az életbe. Számomra különösen fontos a befogadó közeg, amikor nemcsak egyéni, egyedi passzív befogadó vagyok, hanem valamilyen módon közreműködhetek benne. Minél személyesebben érintse meg az embert, de ugyanakkor váljon közösségivé is! Nem elég, ha otthon a számítógép előtt művelődök, vagy egy óriáskoncerten több ezer emberrel együtt. Az is fontos, hogy a bennem előidézett élményt, hatást, katarzist megoszthassam, megbeszélhessem valakivel, valakkal.

Kamarás István: A kultúra legszélesebb értelemben mindaz, ami nem természet. Másképpen: az ember természetben elhelyezett jelei. Emberként létezni annyit jelent: jelnek lenni. (A természet tele van jelekkel, alig van érintetlen természet. Az erdőben sétáló ember is jel, az erdővágás is, az ember által kivágott és ültetett fa is.) Tartalmát tekintve a kultúra ismeret, értékreflex, szellemi és érzelmi beidegződés, viselkedési minta, szokás, hiedelem. Mindez együtt azt jelenti, hogy meghatározottságaink ellenére is tudunk cselekedni, befolyásolni a történéseket. A kultúra nem sorminta, díszítmény, nem létminimum kiegészítés,

GRYLLUS DÁNIEL ÉS PALYA BEA

hanem az emberi élet-építményt összetartó malter. Emelkedettebben fogalmazva: az ember számára szükséges állapot a létezéshez.

Deme Tamás: Jó támpont ehhez Henri Boulad egyiptomi szerzetes pap, tanár, író megfogalmazása: *„Nem birtokolhatod az igazságot, mint tulajdont, mint kincset, mint vásárolt tárgyat. Igazságod nem úgy 'van', mint bármilyen tárgyad, mert ha az igazság nem élet, akkor semmi. (...) Az igazságod minden nap felfedezzük, minden reggel újra olvassuk üzenetét, mert az igazság, amely nem élet, az semmi. (...) A sokszorosítható igazság halott. Ezért lehet polcra tenni. Az IGAZSÁG pedig örökké él.”* Behelyettesítve az igazság szót a kultúrával, máris érthetjük, miről van szó. Életről. A kultúra akkor tartja meg fontosságát, (pozitív) szerepét, ha mindig megújul. Illetve megújítják. Nem felülről való „na, most kiosztjuk nektek a tudást” akciókkal, hanem kölcsönös lelki kapcsolatból táplálkozó együttműködéssel.

Megtalált engem a Háló...

Zupán Vera: Korábban a Kárpátia udvarban dolgoztam egy könyvesboltban, ahova Gaga Zsuzsa is gyakran belátogatott. Először elhívott egy előadásra, aztán hívott segíteni a keddi programokon és végül itt ragadtam. Velem együtt pedig befogadták kilenc hónapon keresztül a Kontrasz-

tok irodalmi kávéházat is. Ahogy a neve is mutatta a cél az volt, hogy egy-egy témát két különböző szemzőgből megvilágítsunk. Így beszélgetett egymással például Lackfi János és Karafiáth Orsolya a szerelemről, vagy Zalán Tibor és Térey János a gyökerekről, hagyományokról, jelentőségéről.

Rákóczy Anna: 2007 őszén felkértek, hogy egy barátommal játsszunk egy kiállításmegnyitón. Ott megismerkedtünk a Háló „kulturális védőangyalaival”, akik megkérdezték, hogy szeretnénk-e rendszeresen koncertet szervezni a Háló keretei között. Negyedmagammal vállaltuk el, hogy havi rendszerességgel felkészülünk a kamarazenei estekre. Olyan komolyzenei programokat próbáltunk összeállítani, amelyekben az egyes zeneművek-szereplők egymással párbeszédet folytatnak, régi az újjal, kortársak egymással, tanítvány a mesterrel, zeneszerző az előadóval.

Sík Dóra: 2007 őszén férjemnek Somogyi Márknak nyílt fotókiállítása a Kolta Galériában. A megnyitón zenéltünk, így támadt az ötlet, hogy kiváló helyszín lehetne komolyzenei (kamara) koncerteknek. Rákóczy Annával, Barta Gáborral és Krulik Eszterrel közösen szerveztük a minden hónap első keddjén elhangzó kamarazene koncerteket, melyeknek egyben előadói is voltunk, természetesen más zenészekkel kiegészülve.

BERECZ ANDRÁS

Krulik Eszter: Zenészként elkeserít, hogy nálunk, katolikusoknál nem alakult ki a több évszázados múltra visszatekintő egyházzenei kinccseink ápolása. Féltékenyen lesem evangélikus testvéreinket, akiknél rendszeresen előadásra kerülnek Bach passiói, Karácsonyi Oratóriuma. Már kamaszként felvettem a versenyt közösségünkben a „gitáros” ének-karral, és kórust vezettem, ahol reneszánsz és barokk szerzők műveivel ismertettem meg mind a kórus, mind a közösség tagjait, de népszerűségben mindig alul maradtunk. Akkor még nem tudtam, ennek okát hol keressem, de éreztem és a mai napig érzem felelősségemet a kérdés megoldásában. Ehhez biztosított nagyszerű terepet a Háló Közösségi Központ, ahol sokszor nem csak új, addig ismeretlen zenékkal, hanem több esetben – ma élő – szerzőikkel is megismertethettük a közönséget.

Schön György: 2001 óta vagyok aktív hálós. A központ létrejötte után, már az első programokon részt vettem, és igyekeztem is hirdetni baráti köreimben. Kora ifjúságom óta

hallgatók jazzt, régebben tanultam is, ritkábban, ha adódik lehetőség, magam is művelem. A nyolcvanas években a népzene (táncház) mellett a jazz is „ellenzéki” műfaj volt, ami kilógott a szocialista egyen-kultúrából. A jazzel egy újabb műfaj került be a HKK zenei kínálatába (az énekelt versek, és a kamarazenei sorozat után).

Deseő Csaba: A Háló Közösségi Központtal véletlen ismeretség révén kerültem kapcsolatba: megkeresett az egyik munkatársuk, Schön György, aki három évtizeddel ezelőtt tanítványom volt jazzhegedű szakon.

Kamarás István: Még a rendszer-váltás előtt alakultatott a különböző katolikus közösségek, mozgalmak, szervezetek közötti találkozás és együttműködés formája a Czobor utca 120-ban, Mészáros Kláriék lakásán. A létrehozandó hálózatnak én voltam a névadója. A Háló szárba szökkenése, kiépítése, intézményesülése már nélkülem folyt, a Hálóval és a Központtal már csak felkért segítőként (zömmel előadóként) és vendégként találkoztam. Háló találkozókon előadásokat tartottam, majd amikor a Háló befogadta a Magyar Pax Romana és az Európai Protestáns Magyar Szabadegyetem Egyesület közös Zsinati Klubját. Egyszerre lettünk vendégek és az egyik Háló-program működtetői.

Deme Tamás: A Háló Központ megalakulása új fejezet és nagy előrelépés volt. Történelmi jelentőségű fejlemény. A munkamegosztásban a félreértések tisztázása után a

mozgalmat komolyan vevők megtalálták a saját helyüket. Az ökumenikus pedagógus műhely, a Sándor Kör a Háló tagjaként, részeként tagozódott az új konstrukcióba. A Sándor Kör vállalásához híven a nevelésben és világnézetben elkötelezett érdeklődők találkozási helyeként rendszeres havi találkozók bontotta ki az aktuális pedagógiai kérdések és problémák gondjait, feladatait. Felfogható úgy is, mint egyetemi szintű továbbképzés, úgy is, mint Szülők Akadémiája, vagy közvetlen hangulatú pedagógustalálkozó sorozat.

Kihívások, erősségek és gyengeségek, sikerek és kudarcok...

Zupán Vera: Mindig fontos hogy egy-egy témát, problémát, eseményt több oldalról is megvizs-

gáljunk, illetve elfogadjuk, hogy valaki máshogy is láthatja a világot, mint mi. Szerintem ez nem is olyan egyszerű feladat, de annál több szépség van benne. A Központ otthonosságot árasztott magából. A tér elosztása is adta, hogy muszáj kapcsoltni kerülnünk a másikkal. Az ott dolgozó, segítő emberek azt árasztják magukból, hogy igyekeznek minél szélesebb kör felé nyitni, úgy hogy közben nem adják fel önmagukat, a számukra fontos értékeket. Kicsit eldugott helyen volt, de ezzel egész jól megküzdött. Emellett kihívás volt szerintem az is, hogy katolikus központként ne erőszakosan akarjon téríteni. Ezt nem is tette, hanem csak az a „valami plusz” érződött benne, ami megfogta azokat a vendégeket is, akik egyébként katolikus helyre sose mentek volna.

BERECZ ANDRÁS ÉS NAVRATIL ANDREA

Rákóczy Anna: Nagyszerű kihívás volt hónapról hónapra új, színvonalas műsort összerakni, ez majd' négy éven át körülbelül 40 műsort jelentett. Természetesen nem csak négyen játszottunk, hanem a műsoroknak megfelelően hívtuk zenészbáratainkat is. Meglehetősen kihívás volt eleinte a közönség megszervezése, ez azonban szerencsére az évek során egyre könnyebbé vált, létrejött egy rendszeres, 50-60 főnyi hallgatóság. A szűkös anyagi keret ugyan nem volt előremozdító körülmény, de ettől próbáltunk eltekinteni, és azt hiszem, sikerült is. Számomra az egyik fő örömet az

jelenti, hogy az a hallgatóság, aki egyébként nemigen tévedt volna be egy kortárs zenei koncertre, nyitott füllel és szívvel fogadta be a közhelyesen érthetetlennek és „nem szépnek” nevezett zenét. Ebben segített őket, hogy adagolva és személyes viszonyt kialakítva találkozhattak vele. Együtt tanultunk: mi koncertműsort összerakni, ők hallgatni. Nagy élmény volt, ahogy különböző világnézetű emberek találkoztak ezen a vallásilag bizonyos fokig elkötelezett, a „jó” felé való törekvést előterbe helyező, de szabad szellemiségű, sokféle világlátás iránt nyitott helyen.

PALYA BEA

Sík Dóra: Kihívás volt olyan családias, közvetlen légkört teremteni, hogy a hallgató is aktív részese legyen a koncertnek. Igyekeztünk izgalmas és néha meghökkentő műsort összeállítani, aminek a kortárs zene is szerves része volt. Legnagyobb sikert az az öröm jelentette, amit az arcokon láttunk és az érdeklődés, ami a koncert utáni beszélgetésekben is sugárzott. Mindenképpen erőssége a Központnak a családiassága, a szeretetteljes légkör, segítőkészség, jó kiállítási adottságok, kávézó, finom szörpök és lekvárok... A gyengeségei? A Kárpátiából szóló zene, a lépcsőház, illetve az odatalálási nehézségek.

Krulik Eszter: A Hálóban havi rendszerességgel működő koncertek egyik nagy pozitívumát éppen a folyamatosságban láttam: egy törzsközönseget – aki az előadók hitelessége miatt visszajár – sokkal könnyebb megszólítani, mint azt a hallgatóságot, akik egyetlen koncert miatt mennek valahova. Fordítva is igaz ez: egy törzsközönység magától értetődően ad visszajelzést az élményéről, ellenben az egyszeri koncerten, ahol nem ismeri egymást közönység és előadó, nem feltétlenül alakul ki párbeszéd. Másik nagy előnye volt a háznak a családias légkör. Ennek fontosságát főleg a fellépők szemszögéből tudom látni: sokszor ennek hiányában a rivaldafényes, légkondicionált, hűvös hangversenytermekben nem tud megszü-

letni az a bensőségesség, oldottság, ezáltal pedig a közvetítés intenzitása, ami a hálós koncerteket pedig maximálisan jellemezte. Ilyen közegben tud igazán az ember lelkileg-szellemileg töltekezni.

Schön György: Egy különleges színfoltot vittünk be Budapest rendkívül gazdag kulturális kínálatába, a beszélgetős koncertet. Nekem személyesen azt adta, hogy bár nem ez a szakmám, folyamatosan tanultam, tapasztalatot gyűjtöttem. Megismerem sok értékes embert: fellépőt és látogatót. Közreműködhettem abban, hogy fokozatosan építettünk fel egy keresztény „művelődési házat”. Nemcsak a látogatóktól kaptunk pozitív visszajelzéseket, hanem az előadók számára is különleges élmény volt nálunk fellépni.

Kamarás István: Legnagyobb kihívás volt fenntartani és erősíteni a Zsinati Klub fő célkitűzését: demonstrálni hazánkban, a keresztény és katolikus értelmiségiek körében a dialógust, az együttgondolkodást, a tabu-témák kiiktatását. Minden alkalommal haza érkeztem, amikor átléptem a Központ küszöbét, vagy amikor én nyitogattam az ajtót a Zsinati Klubba érkezőknek. Otthon élményemet erősítette minden ott fogyasztott cappuccino. A legnagyobb tanulsága az ennyi éven át való sikeres működésnek az, hogy az intézményesülő mozgalmi egyház is megtarthatja „ártatlanságát” és dinamizmusát.

PÁL PISTA BÁCSI ÉS JUHÁSZ ZOLTÁN

Deseő Csaba: Úgy érzem, sikerült közelebb hozni a látogatókhoz magát a zenét, de a fellépő művészeket is. Ebben sokat segített az a hálós hagyomány, hogy az esték során mindig sor került rögtönzött beszélgetésekre, színpadi interjúkra a muzsikussal. A legnagyobb kihívás az volt, hogy a hazai jazz-élet szereplői közül kiválasszam a legjobbakat, ezek közül is azokat, akiknek zenéje a Háló törzsközönségénél várhatóan sikerre számíthat.

Deme Tamás: Az előadók az ország legszínvonalasabb tudósai, művészei, tanárai közül kerültek ki. A Makovecz Imre, Bagdy Emőke, Kopp Mária, Berecz András, Buda Béla, Andrásfalvy Bertalan, Fekete György, Pokorni Zoltán, Juhász

Zoltán, valamint írók, zenészek, neves alkotók által gazdagított programsorozat nagy visszhangot (néha médiaérdeklődést) keltett éveken át. A határon túli táboraink kifejezetten nagy sikert arattak, s módot adtak a határon túliakkal való folyamatos kapcsolattartásra is. Az elmúlt huszonhárom év legnagyobb örömei, eredményei azonban valószínűleg láthatatlanok. Iskolai álláskeresőknek szereztünk jó tanári munkahelyeket, korábban jogi segítséget nyújtottunk az ökumenikus iskoláknak, valamint értelmiségi fórumok, találkozások sorát indítottuk el. Kezdeményezéseink az elejétől kezdve párhuzamosan futottak református és evangélikus pedagógus barátaink együttléteivel. Az ökumené tehát nem maradt jelszó

körünkben, hanem megélt, mindennapi tapasztalattá vált. Gyengeség, illetve hátrány, hogy a Központnak nem volt (ma sincs) állandó állami támogatása. Ebből következik az anyagi kiszolgáltatottság.

Hála, jövő, bizakodás...

Zupán Vera: Tartsa meg a nyitottságát, illetve újult erővel folytassa a munkáját!

Rákóczy Anna: Szeretném még megemlíteni, hogy milyen nagyra tartottam a munkatársak önfeláldozó, lelkes munkáját. A bizalommal teli légkör nagyban segítette a munkánkat. Jó volt a Hálóban játszani... Szívből kívánom, hogy újra létrejöhessen egy hasonló légkörű, hasonló lehetőségeket rejtő közösségi-kulturális tér.

Sík Dóra: Jó volna továbbra is megőrizni a rendezvények emberi arcát. Ha összefogunk és mindenki hozzátesz valamit, csodákat tudunk létrehozni.

Schön György: Elhatározással, tudatossággal és lelkesedéssel (és némi pénzzel) – csapatban – létre lehet hozni egy közösségi teret, amely mások és saját magunk lelki épülésére szolgál.

Krulik Eszter: Hálás vagyok ezért a néhány évért, hogy előadóként részt vehettem a sorozatot éltető csapatmunkában. Többek között ennek a sorozatnak is köszönhetem, hogy 2011-ben a Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Artisjus-díjjal jutalmazta a kor-

társ magyar zeneművek bemutatása terén kifejtett tevékenységemet. Erősen bízom benne, hogy új otthonra fog lelteni a Háló, ahol megvalósulhatnak folyamatosan születő terveink.

Deseő Csaba: Érdemes volt ennyi energiát befektetni. Folytatni kell, érdemes!

Deme Tamás: Kívánok a Központnak új koncepciót, bölcs tisztújítást, alázatot, nagy teret, kapcsolatot a külügyi irányítással, s időt. Minden más, a pénzt is beleértve – ezután jöhet. Ja – és jó egészséget! A legnagyobb tanulság: állandó megtapasztalása annak, hogy VAN Isten. Akinek arcát egymás arcán láthatjuk. És mi is vagyunk. Néha születnek közösségek. De csak akkor, ha Ő is VAN és mi is vagyunk. A közös égre vigyázni kell, mint a Földre, a kertre, a csecsemőkre, a szeretetre. Az egység a figyelem leghatásosabb módja. Az egység bármilyen megbontása, csak a „szétdobálónak” (gör. dia-bolosz) kedvez. Ne legyen mind-egy, mi a fontosabb. Tanulság még: képesek vagyunk hálát adni. S én ezt itt ezennel megteszem. Köszönöm.

Legeza Kata

HASZNÁLNI, FOLYTATNI ÉS ÚJRATEREMTENI...

Beszélgetés Sík Dórával

„Kultúra az, ami emberré tesz.” Egy édesanya, feleség, zenész, gyermek, barát, aki Credoként éli meg ezt a mondatot. Sík Dóra, a kamarazenei koncertek egyik művésze. Többször sétáltam vele egy Balaton-felvidéki kis falu, Salföld utcáin, a Káli-medence dombjain, vacsoráztunk együtt hatalmas kályhájuk mellett, egyszer még egy kicsikó születésénél is együtt segédkeztünk... Valahányszor találkozunk és beszélgetünk úgy érzem, hogy közelebb kerülök a gyökerekhez. De, hogy miért is? Ismerjétek meg Dórárt és családját, aztán megértitek...

Férjemmel, Somogyi Márkkal mindketten Budapesten születünk, én ott nőttem föl, ő Genfben. Közös életünk kezdetén úgy döntöttünk, hogy a Balaton-felvidéki negyven lakosú falut, Salföldet választjuk életünk színhelyének. Igazi paradicsom ez a gyermekeinknek. Nagy kert van, jó levegő, nagypapánál lovak, szamarak, kecskék, rackák... Így az átlaggal ellentétben előbb tudják megkülönböztetni a fakopáncsot a szajkótól, a szürkemarhát a bivalytól, mint a vizilovat az elefánttól, előbb ülnek lovon, mint műanyag motoron.

Amikor először jártam Salföldön, úgy éreztem, hogy nekem ide kell költözni. Itt minden megvan amire az embernek szüksége van, vagyis „csak” az van, amire valóban szükségünk van...

Rengeteg tervvel és elhatározással érkezünk ide, amelyek közül néhány

nyat az idő szelektált, másokat átalakított, egyszóval valóban életszerűvé tett. Rá kellett jönnünk, hogy a látogatás ellenére ez sem a Paradicsom: ha azt szeretnénk, meg kell próbálnunk magunk azzá alakítani, már amennyire lehet. Például nem vagyunk képesek magunk termelni ételleinket – kicsi konyhakertünket leszámítva – de sokat tehetünk, ha a szomszédban, vagy a közelben termelt finomságokat felkutatjuk és ezeket vásároljuk külföldről behozott „bio” feliratú termékek helyett. A mi feladatunk azt hiszem nem az esőerdők pusztulásán siránkozni, hanem a saját „3” fánkat gondozni, vagy elültetni. Arra is itt jöttem rá, hogy a hagyományőrzés nem azt jelenti, hogy a tárgyakat, vagy a múltat vitrin mögé tesszük és megpróbáljuk konzerválni. Mert amellet, hogy lehetetlen, megeszi a rozsda, a szú, a penész, ráadásul még a lényegtől is mind jobban eltávolít.

Egy falu, egy közösség, ahol nem ápolják (hisz tudjátok nem beteg), nem őrzik (mert nem rab), hanem élnek és teremtik a hagyományokat.

Az ünnepekhez is kötődnek saját kis hagyományaink, a szűk családiakon kívül is. Karácsony szenteste sajnos nincs éjféli misénk – az idős atya sok faluba jár misézni –, ezért közös imádkozásra gyűlik a falu népe a templomba (sajnos nem mindenki), majd apósom birka-hodályában élő betlehemezés, sütemény és forralt bor vár mindenkit – vagy bárkit. A programhoz idén „szent báb-színház” is csatlakozott az általa festett bábokkal, gyertyafényben. Nagyszombaton évtizedek óta közös túrára indulunk az egész Káli-medencén keresztül. Mindenhol csatlakoznak a csapathoz, és a zarándoklat-szerű kirándulás végállomása a Fekete-hegyi kilátó.

Különös falu Salföld, a lakosságra eső művészek aránya itt a legmagasabb az országban. Van több szobrász, festőművész, fotóművész, táncművész (balett, néptánc), író, költő, zenész, építész...

Minden hónap első keddjén Dóra megjelent a Háló Központban egy csellóval a hátán. Elkezdődött a felkészülés a koncertre. Eközben megérkezett a férj és a három gyermek is. Az egész család kötődött a Központhoz.

2007 őszén férjemnek Somogyi Márk fotóművésznek volt kiállítása a Kolta Galériában „Mint A Természet” címmel. Különös volt, hogy amint beléptünk, vadidegen emberek mosolyogva, kedvesen és nagy szeretettel fogadtak... mert, ez egyben a Háló Közösségi Központ is, nem „csak” egy galéria – magyarázták. Háló???? – néztünk nagy szemekkel, noha katolikus családban nőttünk fel, jártunk templomba, hittanra... Aztán kiderült... Aztán az is kiderült, hogy az egyik alapító a kereszt-szüleim barátja, gyerekeivel együtt táboroztunk, a másik alapító, kedvenc kémiaatanárnóm testvére... És inentől

egyre több szálra derült fény... De még mielőtt előre szaladnánk: a férjem kiállításmegnyitóján, ahol Harris László fotóművész beszélt, tette meg Mátyás fiunk első lépéseit. Ezen a megnyitón zenéltünk is. Itt született az ötlet, hogy a kiállítások „kellős közepén” koncerteket tartunk. Régi vágyam volt ez, mivel egész életemben műalkotások között gyakoroltam, zenéltem. Édesanyám Morelli Edit festőművész és tűzzománcművész, aki 2010-ben a Kolta Galériában lévő kiállítás-megnyitóján ünnepelte 70 éves születésnapját. Apósom, anyósom festőművész: Somogyi Győző, Rajczi Margit, férjem pedig... Vágytam rá tehát, hogy mások is megtapasztalják ezt a komplex művészeti élményt. A terem mérete ideális volt kamara koncertekhez, mivel a hallgató a családi környezetben, meghitt közelségből hallgathatta az előadókat, így szinte aktív részese lett az előadásnak, mint a múlt századi „házi muzsikálásokon”. Ezt az élményt fokozta a koncertek utáni pogácsázás, borozás és irányított, majd kötetlen beszélgetés az előadókkal. Rákóczy Annával, Barta Gáborral és Krulik Eszterrel négyen közösen szerveztük a koncerteket, ahol részben változó partnerekkel egyben előadók is voltunk. Játsszotunk különös, vagy ritkán hallható darabokat és célunk volt, hogy a kortárs zenét szervesen építsük a

koncertekbe, megkönnyítve annak megértését és megmutatva összefüggéseit. De a Háló Központ ennél jóval többet jelentett nekünk. 2008-ban megszületett Bori, majd 2010-ben Réka lányunk, akik nem „csak” a koncertekre jöttek, de a próbákat is végigcsinálták, édesanyjuk hasában, vagy a kiságyban, vagy egy pokrócon a próbateremben. Mindhárman nagyon szerettek a „Hálóba” járni, kérdezgették: Mikor találkozunk Zsuzsával? Márta nénivel? András-sal? Hozzá tartozott ehhez az utazás izgalma, a gyerektánc ház élménye, társasjáték, kiállítás, sok barát...

A „Credo” folytatása...

A dolgokat használni kell, folytatni és újrateremteni, épp úgy ahogy a zenében vagy a képzőművészetben ez lenne a feladatunk. Ez az, ami különleges pillanatokban létrejöhett a Hálóban. Jó lenne, ha a gyerekeinknek tudnánk lehetőséget biztosítani arra, hogy a dolgokat „sétáló palotájuknak” tekintsék, és teremtőerővel közelítsenek hozzájuk. Remélem lesz erőnk ehhez az újratemtéshez itthon, és a Hálóban. Erre ad erőt a Közösség...

Gaga Zsuzsa

BESZÉLGETÉS CLEMENTE GÁBORRAL

Hogy kerültél kapcsolatba a Hálóval és a Központtal?

A Háló Közösségi Központtal a zenekarom (Hetedhét) fellépése által kerültem először kapcsolatba, a továbbiakban pedig – főként – lelkes érdeklődőként látogattam a Központ különböző programjait. Mindeközben szakmai és baráti szálak is egyaránt szövődtek.

Milyen programokon vettél részt?

Elsősorban koncertekre, valamint néhány irodalmi-estre jutottam el a Hálóba, de meghatározó élmény volt 2010 adventjén a ferences templomban tartott rorátét követő beszélgetés-sorozat is. A kávézó-részen kiállított fotók pedig mindig megállítottak és elgondolkodtattak a nagy rohanásban.

Miért tartottad fontosnak, hogy ott tartsatok koncertet? Egy koncertlehetőség volt, vagy valami más oka is volt?

Eleinte a Hálóról csak hírből hallottam. Méghozzá elég jó hírből. Az ott megforduló szereplő-gárda minőségét látva, egyre inkább erősödött bennem az érdeklődés és a vágy, hogy közelebbről megis-

merhessem és saját zenekarommal is fellépjek ott.

Különbözött valamiben a Háló Központ a többi helytől, ahol jártál?

Egyértelműen különbözött. Már első ott jártamkor sajátos atmoszférát éreztem. Nehéz szavakba önteni, mi is volt az a plusz, ami sugárzott ebből a helyből; egyfajta „tisztaság”, barátságosság. Idővel pedig, ahogy több lett az ismerős arc és szó, úgy vált egyre otthonosabbá.

Sajnálom, hogy most megszűnik, hiánypótló lenne a folytatás! Szükség van a Központra: mind kulturális, mind pedig közösség-teremtő és összetartó szerepe miatt. Véleményem szerint fontos volna szélesebb körben propagálni a tevékenységét. Sokaknak hiányozhat egy ilyen hely, ha most még nem is tudnak róla.

Zupán Vera

SMINK NÉLKÜL, KARNYÚJTÁSNYIRA...

2003 decemberében, amikor először léptünk be a Ferenciek terén lévő ingatlanba (ami akkor még lerobbant irodahelyiségek, kopottkoszos falak és 300 m² üres csönd volt), teljesen biztosak voltunk abban, hogy mitől lesz ez Háló Közösségi Központ. Tudtuk, hogy egy olyan helyet fogunk itt működtetni, ahol azok a budapesti közösségek, akiknek nincs helyük, otthonra találhatnak majd. Ahol számos közösségi programot szervezünk. Ahol egyre több és több közösség jön létre... Most, amikor visszatekintünk, be kell valanunk, hogy alig-alig sikerült valamit megvalósítanunk ezekből a határozott elképzelésekből. Mégis

úgy gondoljuk, hogy a Központ teljesítette közösségi küldetését. Talán most egy kicsit ellentmondásosnak tűnök, de hadd idézzem nektek Sebestyén Ottót, aki Balazséron 2009-ben a következőt mondta: *Közösség az, ahol várnak, rád gondolnak, ahol szeretettel fogadnak.*

Mert mi vártuk az ide betérőket. Nem egy arctalan hang szólt vissza a kaputelefonból, hanem a csengőszó hallatán felugrottunk a számítógépektől, és gyakran versenyt futva egymással (szó szerint értendő), ajtót nyitottunk. Tőlünk telhetően kedvesen, fáradságunkat-gondunkat félretéve köszöntünk, majd beinvitáltuk a vendéget.

KATONA BETTI FELVÉTELE

Gondoltunk rájuk, amikor a programokat előkészítettük és szerveztük, hogy minél családiasabb legyen a hangulat. Ezért maradnak mindenki számára emlékeztetése a koncertek szüneteiben, borozgatás közepette egymásra találó művészek és vendégek beszélgetései, hangos nevetéseik... Mert itt nem vonultak el az előadás után a fellépők a hátsó kijáraton (pedig van ilyen, ugyan mi is csak a gázóra leolvasásakor használtuk), hanem beszélgettek. Nem előadást tartottak, hanem leültek a közönség mellé, és kérdésekre válaszoltak, élményeket hallgattak meg. Nem illemből, hanem őszinte vágyból. Smink nélkül, karnyújtásnyira...

Szeretettel fogadtuk a „munkára jelentkezőket”. Mert az volt bőven. Nem tudtuk volna egyedül csinálni. Szükség volt a ruhatárban az önkéntesre, mert így a kabátok vállfára akasztását egy pár kedves szó is kísérhette. Szükség volt az önkéntesre a kasszánál, aki segített felhívni vendégeink figyelmét arra, hogy lehetőségük van klubkártyát igényelni, majd a koncert végére gondosan el is készítette azokat és többször személyesen nyújtotta át. Szükségünk volt az önkéntesekre a büfénél, akik szorgalmasan öntötték poharakba a borokat, főzték a kávékat, töltötték fel a pogácsás kosarakat, beszéltek a lekvárok jótékony hatásairól és meséltek a Hálóról... Mert nem múlt el úgy nap, hogy ne kérdezte

volna meg legalább egy-két vendég azok közül, akik „csak” egy koncertre jöttek, hogy mi is az a Háló?! Nem az elején, amikor beléptek, nem informálódni akartak, hanem akkor, amikor már élmények érték őket, amikor már „ittthon voltak”. No és akkor... Akkor igazán szárnyra kelt minden önkéntes és minden alkalmazott, mert tudtuk, hogy megéreztek, megértették!

Sok-sok közösségi praktikát írhatam volna ide, amit nagyon gondosan kitaláltunk és használtunk. Én mégis most egy olyat választottam, ami belülről jött művészből, vendégből, önkéntesből és alkalmazottból. Ez pedig a *SZEMÉLYESSÉG*.

Gaga Zsuzsa

BEGE NÓRA FELVÉTELE

NEM A HÁZSZÁM A LÉNYEG...

A Háló Közösségi Központba elsősorban a budapestiek jöhettek el leggyakrabban. De nem csak. Most három határon túl élő hálóstól olvashattok rövid emlék-morzsákat.

Ferenciek tere. Amíg nem ismertem a Hálót semmit nem jelentett számomra Budapestnek ezen zuga. Amióta azonban 2008 januárjában belülről is megismerkedtem a Háló Központjával, alig-alig akadt olyan budapesti utam, amely ne vezetett volna el a Ferenciek terére is. Fel a metróból, a templom mellett egyenesen előre, balra át a nagy kapun az udvarba, jobbra be az ajtón, fel az első emeletre (nem lifttel, lépcsőn!). Vagy a másodikra? Ezt mindig összekevertem. Nem tudom, hányszor tehettem meg ezt az utat, de átlagban talán háromhavonta egyszer. A házszámot mégse tudtam megjegyezni soha. És már nem is lesz rá szükségem. Költözik az iroda. Egy másik térre, egy másik épületbe, egy másik emeletre. Amelyhez egy másik BKV-járat fog elvinni, ahova egy másik lépcső fog felvezetni, s amihez egy másik házszám fog tartozni. Szerintem azt se fogom megjegyezni. Nem baj. Mert nem a házszám a lényeg. Nem is az udvar, a lépcső vagy a lift. A lényeg, ami miatt szerettem oda visszajárni, az benn volt: András őszinte mosolya és baráti vendégszeretete, Zsuzsa vídamsága és magával ragadó lendülete, később Levente szelíd egyszerűsége és egyedi humorérzéke, az ifis pajtá-

sok csütörtöki közije. Számomra ezek az emberi találkozások és személyes élmények tették vonzóvá a Háló Központot. Nem a képek a falon, a tágas nagyterem vagy a finom teák. Hanem az emberi értékekben megnyilvánuló isteni kegyelem. És ez független a külső körülményektől. Ezért hiszem, hogy ez a lényeg egy másik helyen is változatlan marad majd. (Ugye, az marad?)

Urbán Péter – Pozsony

Nekem a Ferenciek tere mindig egy megállóhely volt, amikor Budapestre utaztam. Könyveket, kegytárgyakat, újdonságokat vásároltam, s ha időm engedte, akkor a templom csendjébe pihentem ki magam.

Miután a Háló Közösségi Központ megalakult, azután számomra itt egy sziget is lett, ahol tényleg felfrissülhettem. Mindig volt új ember, meglepetés, kávé, és a személyes kapcsolatok ápolása spontánul működött. Majd, miután programokat is szerveztetek, akkor koncertek, előadások, kiállítások gazdagították a központba érkezőket.

Nekem tehát nagyon tetszett, szerettem és most kissé szomorúan hallom, hogy bezár. Annyi viszont biztos, hogy az élményeket, mélységeket,

találkozásokat tovább hordozzuk a szívünkben, s ki tudja talán majd valamikor mi is alakítunk itt-ott hasonló közösségi helyeket. Éreztük, tapasztaltuk, tudjuk közösségben lenni alapigényünk. Az a mentalitás melyet a Háló a központ formájában is megerősített bennünk tovább gyűrűzik, hogy általunk mások is részesei lehessenek ilyen élményeknek Isten dicsőségére!

Czikó László – Székelyudvarhely

Miért szerettem a Háló Központba járni? Hát, ha kíváncsiak vagytok rá, elmondom. Mert itt szerettek, minden egyes alkalommal, ha betértem, csak úgy! Mert én általában „csak úgy” ugrottam be a központba, ha Pesten akadt dolgom. De volt

olyan is, hogy azért jelentkeztem valamilyen képzésre, mert a Háló Központban szervezte valamelyik társszervező, s így legalább hivatalos alibim volt arra, hogy egy kicsit együtt lehessenek azokkal, akiket én is nagyon szeretek és akik nagyon hiányoznak nekem. Az elmúlt időben, mivel számos teendőm és a főiskola miatt nem jut időm a Hálóra, ez a hely volt az, amely összekötött a régi énemmel, a régi kapcsolatokkal. Sajnálom, hogy vége, jó volt itt parkolni, kávézni, közel volt minden... Remélem, hogy azért majd megszokjuk és megszeretjük a másik helyet is!!!

Nekem a szívem csücske volt ez a központ és az ott dolgozó emberké!

Cseri Zita – Nagyölvéd

BEGE NÓRA FELVÉTELE

2010 decemberében a Kontrasztok irodalmi kávéházban Jelenits István piarista szerzetes, tanár és Nádas Péter író a szeretet fogalmáról, jelenségéről beszélgetett. A megjelent vendégek nagy száma és a téma is felejtethetlenné tette az estét.

A két meghívott előadó egyetértett, hogy a szeretet egyfajta adottság, amely mindannyiunkban megvan. A szeretet „megfelelő” formája azonban nehezebben tűnt megragadhatónak. Érdekes volt hallgatni a két irodalmár gondolatait, tapasztalatait a szeretet szépségeivel és nehézségeivel kapcsolatban. Ki-ki elgondolkodhatott azon, hogy van-e értelme

az önfeláldozó szeretetnek, vagy annak, ha feltétel vagy esetleg viszonozás nélkül próbálunk szeretni valakit, csak önmagáért...

Az est során irodalmi idézetek is elhangzottak, melyekben valamilyen formában megjelent a szeretet. Elmerenghettünk azon, ahogyan Kosztolányi Dezső emlékezett vissza feleségére: „*Én nem szerettem magamat soha, de te szerettél*”.

Öröm volt látni az előadás után az asztalok köré telepedett fiatalokat, akik egymás között folytatták a téma fejtegetését, továbbgondolását.

Zupán Vera

NAGY MELINDA FELVÉTELE

